

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาความเป็นมา การเคลื่อนไหวและการปรับตัวของขบวนการคอมมิวนิสต์ในเขตภูพาน และผลกระทบของขบวนการคอมมิวนิสต์ที่มีต่อวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นในเขตภูพานในช่วง พ.ศ. 2504 - 2525

จากการศึกษาพบว่า การต่อสู้ของขบวนการคอมมิวนิสต์ในเขตภูพานเกิดจากปัญหาความยากจน และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในท้องถิ่น พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้ชี้ให้ชาวบ้านเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและเสนอทางออกด้วยการเข้าร่วมการปฏิวัติ จากการปราบปรามของรัฐบาลทำให้ขบวนการคอมมิวนิสต์ในเขตภูพานต้องใช้รูปแบบการเคลื่อนไหวแบบ “ป่านำบ้าน” ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูพานเอื้อต่อการเคลื่อนไหวของขบวนการคอมมิวนิสต์ทำให้การเคลื่อนไหวขยายตัวไปอย่างกว้างขวาง แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลก็สามารถเข้ามาปราบปรามได้ง่ายเช่นกัน ในช่วงที่มีการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธระหว่างฝ่ายคอมมิวนิสต์กับรัฐบาลในเขตภูพาน ระหว่าง พ.ศ. 2508 - 2525 ขบวนการคอมมิวนิสต์ก็อาศัยป่าเขาและการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นทำการสู้รบกับกองกำลังฝ่ายรัฐบาลจนสามารถสร้างผลสะท้อนต่อการปกครองของรัฐบาลในพื้นที่แถบนั้นได้ในระดับหนึ่ง แต่จากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกขบวนการ ที่สำคัญคือ ความขัดแย้งภายในขบวนการคอมมิวนิสต์ไทยที่เกิดขึ้นในทศวรรษ 2520 ทำให้การต่อสู้ของขบวนการคอมมิวนิสต์ในเขตภูพานสิ้นสุดลงใน พ.ศ. 2525

This thesis focuses on the origin, activities and adaptation of the communist movement in Phu Phan area including the effect of the communist movement on the local way of life during the period 1961 - 1982.

The struggle of the communist movement in this area was caused by poverty and the relationship between the state and local people. The Communist Party of Thailand was able to inform peasants as to the cause of the problem and they convinced them to resolve the problem by joining in their movement. As a result of the suppression of the government, the communist movement found a new method in their strategy that was called "Pa num ban". The geography of Phu Phan was advantageous to the movement and activities of the communists. Although, geographical advantages made the movement expand over the area, the government could easily suppress them as well. In the years 1965 - 1982, the years of war between the communists and the government, using the jungle and supported by people in the local area, the fighting of the communist movement had an effect on the power of the government in this area. Considering all the internal and external factors in the communist movement, the decisive factor was conflict within Thai communist movement organization in the 1980s which leads to the end of the communist movement in Phu Phan in 1982.